

Aj dnes potrebujeme takých hrdinov! Sv. Karol Boromejský sa smrti nebál

Piotr Relich

6. apríla 2020 ✝ História ✝ Koronavírus

Vďaka hrdinstvu, ktoré sv. Karol Boromejský prejavil počas epidémie ničiacej Miláno v roku 1577, bolo toto obdobie nazvané „epidémiou sv. Karola“. Svedkovia udalostí spomínali na obetavú lásku, ktorú nebojácni ľudia Cirkvi prinášali chorým a umierajúcim.



Zdroj: commons.wikimedia.org

Epidémia ničiaca Miláno v roku 1577 dostala názov „epidémia sv. Karola“, nie preto, že by sa budúci svätec nejako podieľal na jej šírení, ale naopak – jeho cnosti sa prejavili najmä počas pomoci trpiacim a umierajúcim. Keď všetci ostatní utiekli, bol to on spolu so svojimi kňazmi, ktorí obklopili chorých láskou, profesionálnou – na vtedajšie časy – lekárskou starostlivosťou a dávali im nádej a útechu. Milánskemu metropolitovi bolo zrejmé, že to boli práve chorí a zomierajúci, ktorí najviac potrebovali sviatosti, a Cirkev tam bola na to, aby im ich poskytovala.

Príklad pre ostatných

Svätý Karol Boromejský si bol dobre vedomý, že potrebuje poskytovať nielen duchovnú, ale aj lekársku pomoc. Ako výborný organizátor na tento účel nariadil umiestniť pacientov do špeciálne postavennej nemocnice, priviedol najlepších lekárov svojej doby do hlavného mesta Lombardie a zo súkromnej kasy financoval rekonštrukciu nemocnice. Taktiež vynakladal finančné prostriedky na zlepšenie hygieny. Inšpirovaní jeho príkladom milánsky magistrát vyčlenil z mestskej pokladne prostriedky na obživu približne 50-tisíc chorých aj s rodinami.

Sám svätec sa radil so specialistami, dbal o rozvoj medicíny, propagoval osobnú hygienu a preventívne opatrenia. V súlade s lekáorskymi znalosťami svojej doby odporúčal vyháňať sa dychu chorého, dezinfikovať ruky octom, často sa prezliekať, či jesť vhodné koreniny. Dával príklad ostatným ľuďom Cirkvi, sám osobne navštevoval chorých; tam, kde sa objavil, okamžite vzbudzoval nádej – a preto všetci netrpezlivo očakávali jeho príchod.

Konflikt s vládou

Rok pred rozšírením moru – zrejme šlo o kiahne – mesto nariadilo zrušiť jubilejné oslavy, ktoré sa konali v milánskej katedrále Božieho milosrdenstva. Kardinál rešpektoval toto rozhodnutie a oslavy sa nekonali. Tí

istí úradníci však o niekoľko mesiacov neskôr zorganizovali hlučnú ľudovú slávnosť na počesť príchodu Juana de Austria, víťaza bitky pri Lepante. Celé mesto jasalo a na epidémiu zabudlo. Keď sa situácia stala nebezpečnou, niektorí vedúci predstavitelia mesta Miláno opustili.

Svätý Karol bol prvý, kto otvorene pripomenul magistrátu nedôslednosť, hlúposť i ohrozovanie životov ostatných. Aj keď v čase vypuknutia moru bol v Lodi, rýchlo sa vrátil do ohrozeného mesta. Otcovia mesta spočiatku boli proti tomu, aby duchovenstvo malo kontakt s infikovanými osobami, avšak, keď videli kardinálovu tvrdohlavosť a jeho odhodlanie, vzdali sa.

To, čo je najdôležitejšie

Karol Boromejský vedel, čo chorí a zomierajúci najviac potrebujú. Neopustil ich, zostal na svojom mieste, aj keď mu pápež Gregor XIII. dovolil, že môže svoj úrad vykonávať mimo mesta. Nie všetci ľudia Cirkvi však mali toho istého ducha ako milánsky kardinál – keď videl malovernosť niektorých svojich kňazov, zavolať rehoľníkov z iných diecéz a dokonca zo Švajčiarska, ktorí boli ochotní prísť pomôcť. Vo väčšine prípadov chorým slúžili kapucíni, jezuiti, barnabiti či karmelitáni. Uprostred nemocnice, ktorú dal postaviť, umiestnil osemhrannú kaplnku tak, aby chorí mohli z každého miesta sledovať svätú omšu. Eucharistiu slávil kapucín Pavol Bellitano da Salo z Lodi, známy svojou obetavosťou.

Na duchu povzbudzoval nielen chorých, ale aj duchovné osoby. V početných kázňach opakoval, že kresťanské milosrdenstvo nedovoľuje opúšťať v núdzi tých, ktorí to najviac potrebujú. Vysvetlil, že povolanie zasväteného života sa prejavuje najviac v krízových situáciách, a ak sa „Všemohúcemu Bohu zapáči, aby nás zasiahla choroba, ba dokonca smrť, aká veľká sláva, aká odmena nás čaká!“

„Skutočne, netreba to nazývať smrťou, ale životom, pretože každý, kto zomiera z lásky k Bohu, pre spásu svojho blížneho, napodobňuje mučeníkov vzdychajúcich po živote vo večnej sláve,“ povedal.

Modlitbový útok

Svätý Karol inicioval veľkú modlitebnú kampaň za ukončenie moru, za obrátenie hriešnikov a zmierenie Božieho Majestátu. V meste sa konali štyridsaťhodinové pobožnosti, procesie a púte. V celej diecéze sa začal praktizovať pôst a almužna. Mnoho ľudí sa obrátilo, prijalo sväté prijímanie a konalo pokánie. Sám arcibiskup niesol v procesiách veľký kríž, ktorý je odvtedy uctievaný v milánskej katedrále. Idúc naboso si počas jednej z nich porezal nohu, ale po obrade sa mu zahojila.

Zvony zvolávali veriacich k modlitbe sedemkrát denne. So sloganom „veľké mesto, veľký chrám“ arcibiskup zapojil všetkých obyvateľov do jednej spoločnej nepretržitej modlitby. Pri devätnástich oltároch postavených v rôznych častiach bola po celý čas nepretržite slávená Eucharistia.

Mor začal ustupovať. 20. januára 1577 sa stal dňom verejných modlitieb za účasti milánskeho duchovenstva, členov mestskej rady, magistrátu, senátu a množstva veriacich. Do mája bola kríza zažehnaná.

V dôsledku epidémie zomrelo v Miláne okolo sedemnásttisíc a v blízkom okolí osemtisíc osôb. V diecéze zomrelo stodvadsať kňazov, ale iba traja v dôsledku nakazení počas služby chorým. Zo šesťdesiatich piatich ženských kláštorov ochorenie postihlo iba dva. Z kardinálovej domácnosti zomreli iba traja ľudia: koniar, sekretár a sluha.

Prečo bola vtedajšia doba nazvaná „mor svätého Karola“? Pretože „pri tolkých povznášajúcich spomienkach na túto katastrofu v pamäti dominuje spomienka na tohto človeka, ktorý inšpiroval pocity a činy pamätnejšie než nešťastia a ktoré pretrvali v pamäti, pretože vo všetkých týchto udalostiach žiarila jeho dobrota, ktorá z neho spravila vodcu, pomocníka, vzor osobnej obety v čase všeobecnej plagi.“

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/aj-dnes-potrebujeme-takych-hrdinov-sv-karol-boromejsky-sa-smrti-nebal/>